

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: Bc. Šárka JINDROVÁ

Vysoká škola: Filozofická fakulta JU

Ústav bohemistiky

Aprobace: Bohemistika navazující

Datum odevzdání posudku: 17. 1. 2022

Recenzent*]
diplomové práce

doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Slovní zásoba pracovníků obchodních řetězců

Tématem diplomové práce Šárky Jindrové je profesní mluva užívaná zaměstnanci obchodních řetězců v pracovní komunikaci. Diplomantka prozkoumala pracovní prostředí hned v několika řetězcích působících u nás – COOP, LIDL, TESCO a KAUF LAND. Seznámila se s uspořádáním těchto obchodů a s organizací práce. Prostředí i komunikaci v něm dobře poznala, protože sama v jednom z obchodů pracovala. Používanou slovní zásobu sbírala po dva roky formou rozhovoru s více než 70 zaměstnanci uvedených hypermarketů.

V teoretické části vysvětlila nejprve termíny sociolekt, slang a profesní mluva. V první kapitole představila různé koncepty sociolektů (podle Čechové, Jar. Hubáčka, Chloupek, Klimeše i J. V. Bečky) a uvedla, čím se profesní mluva vyznačuje. V dalších kapitolách se věnovala komunikaci obecně, pak popsala principy firemní komunikace, zejména vnitrofiremní a interní. Ve čtvrté kapitole zaměřené lingvisticky mimo jiné připomněla tvoření parasystémových lexikálních jednotek (dále jen LJ) uplatňujících se v sociolektech. Teoretickou částí si vytvořila solidní základnu pro analýzu v části praktické.

V metodologické části uvedla dva hlavní přístupy k analýze slovní zásoby zaměstnanců vybraných obchodních řetězců. Nejprve podala stručnou, ale výstižnou charakteristiku obchodů a zhodnotila způsob jejich vnitřní komunikace. Potom u každého z nich shromáždila LJ pojmenovávající jednotlivé obchodní úseky, oddělení a pracovní prostory, poté LJ sloužící jako názvy strojů, dále pojmenování pracovníků obchodů a zákazníků, názvy věcí a míst ve skladech, názvy jiných prodejen a konečně zaznamenala také názvy věrnostních programů. Všechna tato pojmenování uvedla s vysvětlením jejich významu a u cizích jednotek i jejich původu (s. 50–70).

Zaměřila se v každém řetězci na specifické LJ, typické právě pro něj. Za stěžejní část práce pokládám slovtvorný rozbor shromážděných výrazů. Nejprve popsala LJ vzniklé sémantickým tvořením, u nichž vznikl nový význam na základě metaforického a metonymického (s. 70–73). Dále vyčlenila skupinu slov přejatých (s. 73–75) a skupinu derivátů, zvl. substantiv. Právě v této skupině vznikaly deriváty často parasystémovým tvořením (s. 75–80). Mnohá pojmenování vznikla tzv. univerbizací z dvouslovného i víceslovného názvu, méně bylo složenin, avšak mezi nimi např. i tzv. blendy jako *lahvomat*, *plánogram*. Další skupinu tvořily lexikální jednotky vzniklé zkracováním. Diplomantka je rozdělila do tří skupin inspirována jejich klasifikací v Mluvnici češtiny 1 a ukázala, jak jsou zkratky dále pomocí přípon nastavovány a

upravovány (*AMB – ambík, LC – elcéčko, elčák* apod.). Na základě vlastní zkušenosti popsala komunikaci mezi zaměstnanci a kriticky zhodnotila verbální agresi.

V závěru výstižně shrnula typické rysy obchodních řetězců a specifické způsoby obohacování profesní mluvy.

Připomínky mám k teoretické části, v níž jsou drobné překlepy a pravopisné prohřešky (na s. 18, 19, 24, 26 a jinde), formulační nedostatky a často se opakuje předložka *dle*. Vytýkám autorce opomenutí některých citovaných autorů: v textu jsou citováni i s uvedením stránky a roku vydání jejich publikace, ale chybějí v seznamu použité literatury. Praktická část je zdařilejší. Některá zařazení LJ z aspektu slovtvorného by bylo možné hodnotit i jinak, což autorka práce v několika případech udělala.

Diplomová práce Šárky Jindrové je přínosná tím, že zpracovává dané téma nejen z hlediska čistě lingvistického, ale také sociolingvistického. Autorka prokázala schopnost nastudovat a velmi dobře využít odbornou literaturu psychologickou, sociologickou i lingvistickou, získaný materiál ověřený v praxi přehledně roztřídit, uspořádat a kriticky zhodnotit.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

V Českých Budějovicích 14. ledna 2022

.....
podpis recenzentky diplomové práce

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------